

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 348/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. mája 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 12550/2014, sp. zn. Rvp 12551/2014, sp. zn. Rvp 12552/2014, sp. zn. Rvp 12553/2014, sp. zn. Rvp 12554/2014, sp. zn. Rvp 12555/2014, sp. zn. Rvp 12556/2014, sp. zn. Rvp 12557/2014, sp. zn. Rvp 12558/2014, sp. zn. Rvp 12559/2014, sp. zn. Rvp 12560/2014, sp. zn. Rvp 12561/2014, sp. zn. Rvp 12562/2014, sp. zn. Rvp 12563/2014, sp. zn. Rvp 12564/2014, sp. zn. Rvp 12565/2014, sp. zn. Rvp 12566/2014, sp. zn. Rvp 12567/2014, sp. zn. Rvp 12568/2014, sp. zn. Rvp 12569/2014, sp. zn. Rvp 12570/2014, sp. zn. Rvp 12571/2014, sp. zn. Rvp 12572/2014, sp. zn. Rvp 12573/2014, sp. zn. Rvp 12574/2014, sp. zn. Rvp 12575/2014, sp. zn. Rvp 12576/2014, sp. zn. Rvp 12577/2014, sp. zn. Rvp 12578/2014, sp. zn. Rvp 12579/2014, sp. zn. Rvp 12580/2014, sp. zn. Rvp 12581/2014, sp. zn. Rvp 12582/2014 a sp. zn. Rvp 12808/2014 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 Co 383/2013 z 13. marca 2014 (Rvp 12550/2014), sp. zn. 8 Co 151/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 12551/2014), sp. zn. 19 Co 489/2013 z 26. júna 2014 (Rvp 12552/2014), sp. zn. 16 Co 25/2013 zo 7. júla 2014 (Rvp 12553/2014), sp. zn. 16 Co 140/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 12554/2014),

sp. zn. 16 Co 146/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 12555/2014), sp. zn. 8 Co 374/2013 z 2. apríla 2014 (Rvp 12556/2014), sp. zn. 16 Co 148/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 12557/2014), sp. zn. 16 Co 28/2013 z 13. novembra 2013 (Rvp 12558/2014), sp. zn. 8 Co 149/2013 z 27. novembra 2013 (Rvp 12559/2014), sp. zn. 8 Co 370/2013 z 24. júna 2014 (Rvp 12560/2014), sp. zn. 8 Co 152/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 12561/2014), sp. zn. 6 Co 423/2013 z 24. júna 2014 (Rvp 12562/2014), sp. zn. 6 Co 369/2013 z 24. júna 2014 (Rvp 12563/2014), sp. zn. 19 Co 483/2013 z 26. júna 2014 (Rvp 12564/2014), sp. zn. 6 Co 472/2013 z 22. júla 2014 (Rvp 12565/2014), sp. zn. 6 Co 468/2013 z 24. júna 2014 (Rvp 12566/2014), sp. zn. 8 Co 148/2013 z 27. novembra 2013 (Rvp 12567/2014), sp. zn. 5 Co 172/2013 z 2. júla 2014 (Rvp 12568/2014), sp. zn. 8 Co 384/2013 z 29. januára 2014 (Rvp 12569/2014), sp. zn. 6 Co 220/2014 25. júna 2014 (Rvp 12570/2014), sp. zn. 16 Co 366/2013 zo 7. júla 2014 (Rvp 12571/2014), sp. zn. 16 Co 376/2013 z 26. marca 2014 (Rvp 12572/2014), sp. zn. 16 Co 377/2013 zo 7. júla 2014 (Rvp 12573/2014), sp. zn. 16 Co 367/2013 zo 7. júla 2014 (Rvp 12574/2014), sp. zn. 8 Co 34/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 12575/2014), sp. zn. 16 Co 27/2013 z 13. novembra 2013 (Rvp 12576/2014), sp. zn. 16 Co 29/2013 z 13. novembra 2013 (Rvp 12577/2014), sp. zn. 8 Co 155/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 12578/2014), sp. zn. 8 Co 35/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 12579/2014), sp. zn. 6 Co 640/2013 zo 17. júla 2014 (Rvp 12580/2014), sp. zn. 8 Co 382/2013 z 30. apríla 2014 (Rvp 12581/2014), sp. zn. 8 Co 381/2013 z 30. apríla 2014 (Rvp 12582/2014) a sp. zn. 4 Co 486/2013 z 27. júna 2014 (Rvp 12808/2014) a takto

rozhodol:

Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 12550/2014, sp. zn. Rvp 12551/2014, sp. zn. Rvp 12552/2014, sp. zn. Rvp 12553/2014, sp. zn. Rvp 12554/2014, sp. zn. Rvp 12555/2014, sp. zn. Rvp 12556/2014, sp. zn. Rvp 12557/2014, sp. zn. Rvp 12558/2014, sp. zn. Rvp 12559/2014, sp. zn. Rvp 12560/2014, sp. zn. Rvp 12561/2014, sp. zn. Rvp 12562/2014,

sp. zn. Rvp 12563/2014, sp. zn. Rvp 12564/2014, sp. zn. Rvp 12565/2014,
sp. zn. Rvp 12566/2014, sp. zn. Rvp 12567/2014, sp. zn. Rvp 12568/2014,
sp. zn. Rvp 12569/2014, sp. zn. Rvp 12570/2014, sp. zn. Rvp 12571/2014,
sp. zn. Rvp 12572/2014, sp. zn. Rvp 12573/2014, sp. zn. Rvp 12574/2014,
sp. zn. Rvp 12575/2014, sp. zn. Rvp 12576/2014, sp. zn. Rvp 12577/2014,
sp. zn. Rvp 12578/2014, sp. zn. Rvp 12579/2014, sp. zn. Rvp 12580/2014,
sp. zn. Rvp 12581/2014, sp. zn. Rvp 12582/2014 a sp. zn. Rvp 12808/2014 s p á j a
na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 12550/2014.

Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., odmieta ako zjavne
neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli
11. a 25. augusta 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o.,
Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 12550/2014,
sp. zn. Rvp 12551/2014, sp. zn. Rvp 12552/2014, sp. zn. Rvp 12553/2014, sp. zn.
Rvp 12554/2014, sp. zn. Rvp 12555/2014, sp. zn. Rvp 12556/2014, sp. zn. Rvp 12557/2014,
sp. zn. Rvp 12558/2014, sp. zn. Rvp 12559/2014, sp. zn. Rvp 12560/2014, sp. zn.
Rvp 12561/2014, sp. zn. Rvp 12562/2014, sp. zn. Rvp 12563/2014, sp. zn. Rvp 12564/2014,
sp. zn. Rvp 12565/2014, sp. zn. Rvp 12566/2014, sp. zn. Rvp 12567/2014, sp. zn.
Rvp 12568/2014, sp. zn. Rvp 12569/2014, sp. zn. Rvp 12570/2014, sp. zn. Rvp 12571/2014,
sp. zn. Rvp 12572/2014, sp. zn. Rvp 12573/2014, sp. zn. Rvp 12574/2014, sp. zn.
Rvp 12575/2014, sp. zn. Rvp 12576/2014, sp. zn. Rvp 12577/2014, sp. zn. Rvp 12578/2014,
sp. zn. Rvp 12579/2014, sp. zn. Rvp 12580/2014, sp. zn. Rvp 12581/2014, sp. zn.
Rvp 12582/2014 a sp. zn. Rvp 12808/2014, ktorými namieta porušenie svojich základných
práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“),
práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v konaniach vedených Okresným súdom Trenčín a Okresným súdom Prievidza (spolu ďalej len „okresné súdy“), predmetom ktorých je rozhodovanie o náhrade majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov, teda súdov, ktoré mali sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobiť. Na základe uvedeného sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu jednotlivých okresných súdov z rozhodovania jej vecí a spory budú prikázané iným vecne príslušným okresným súdom v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresné súdy svojimi uzneseniami špecifikovanými v sťažnostiach (spolu ďalej len „uznesenia okresných súdov“) zaviazali sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie o nepodaní námietky zaujatosti, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii uviedla, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

- a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;*
- b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;*
- c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;*
- d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnjej aplikácie a interpretácie práva;*
- e) svojím rozhodnutím porušil bez uvedenia dôvodov ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR; a osobitne v spojení s porušením označených justičných práv porušil právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na pokojné užívanie majetku*

zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, keď uložil sťažovateľovi povinnosť poskytnúť finančné plnenie štátu bez existencie práva štátu na takéto plnenie, čím nedôvodne znížil majetok sťažovateľa.“

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Napriek uvedenému okresné súdy aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Okrem toho sťažovateľka v sťažnostiach namieta, že aj keby v krajnom prípade bol jej prejav vôle vyhodnotený ako námietka zaujatosti, nemala v daných prípadoch platiť za jej podanie súdny poplatok, keďže už samotné konanie v merite veci je oslobodené od súdnych poplatkov (t. j. konanie o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pozn.), a teda podľa jej názoru aj všetky konania s ním súvisiace, teda aj námietkové konania by mali byť od súdnych poplatkov automaticky oslobodené.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukazuje na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli odlišne a nevyhodnotili podania sťažovateľky ako námietky zaujatosti.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a veci vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania. Súčasne žiada ústavný súd o vydanie dočasných opatrení, ktorými rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné

ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 12550/2014, sp. zn. Rvp 12551/2014, sp. zn. Rvp 12552/2014, sp. zn. Rvp 12553/2014, sp. zn. Rvp 12554/2014, sp. zn. Rvp 12555/2014, sp. zn. Rvp 12556/2014, sp. zn. Rvp 12557/2014, sp. zn. Rvp 12558/2014, sp. zn. Rvp 12559/2014, sp. zn. Rvp 12560/2014, sp. zn. Rvp 12561/2014, sp. zn. Rvp 12562/2014, sp. zn. Rvp 12563/2014, sp. zn. Rvp 12564/2014, sp. zn. Rvp 12565/2014, sp. zn. Rvp 12566/2014, sp. zn. Rvp 12567/2014, sp. zn. Rvp 12568/2014, sp. zn. Rvp 12569/2014, sp. zn. Rvp 12570/2014, sp. zn. Rvp 12571/2014, sp. zn. Rvp 12572/2014, sp. zn. Rvp 12573/2014, sp. zn. Rvp 12574/2014, sp. zn. Rvp 12575/2014, sp. zn. Rvp 12576/2014, sp. zn. Rvp 12577/2014, sp. zn. Rvp 12578/2014, sp. zn. Rvp 12579/2014, sp. zn. Rvp 12580/2014, sp. zn. Rvp 12581/2014, sp. zn. Rvp 12582/2014 a sp. zn. Rvp 12808/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnú a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprosných princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd napadnutými uzneseniami, ktorými potvrdil uznesenia okresných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti, porušil ňou označené základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, pretože, ako vyplýva z jej písomných podaní v konaniach pred okresnými súdmi, ako aj z odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam, sťažovateľka námietky zaujatosti podľa jej názoru nepodala.

Okresné súdy svojimi rozhodnutiami uložili sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti v sume 66 € podľa položky č. 17 písm. a) „*sadzobníka súdnych poplatkov zákona, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb.*“. Proti týmto uzneseniam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých tvrdila, že námietky zaujatosti nepodala, a okrem iného poukázala na skutočnosť: „... v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosť preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 OSP).“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi

bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Sťažovateľka svoje sťažnosti založila v podstatnom najmä na skutočnosti, že okresné súdy nesprávne posúdili jej žalobné návrhy, ktorých súčasťou boli aj upovedomenia o skutočnostiach týkajúcich sa okresných súdov, ktoré majú v jej právnych veciach rozhodovať a súčasne sú štátnymi orgánmi, ktoré svojím nesprávnym úradným postupom spôsobili sťažovateľke škodu, takže na základe týchto upovedomení podľa jej tvrdenia išlo o podania smerujúce k rozhodnutiu o prikázaní veci inému vecne príslušnému súdu podľa § 12 ods. 1 OSP z dôvodu, že sudcovia jednotlivých okresných súdov sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veciach pre ich pomer k veciam a k účastníkom konania, pričom tieto podľa sťažovateľky nemožno posúdiť ako námietky zaujatosti pre nesplnenie náležitostí vyplývajúcich z § 15a OSP.

Podľa § 12 ods. 1 OSP ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 OSP ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu...

Podľa § 12 ods. 2 OSP vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vec musí (nutná delegácia) alebo môže (vhodná delegácia) byť odňatá príslušnému súdu a prikázaná na ďalšie konanie a rozhodovanie inému súdu tohto istého stupňa, avšak v prípade nutnej delegácie, ktorej sa domáhala aj sťažovateľka (pozri jej odvolania, pozn.), tu musí byť splnená explicitná zákonná podmienka, a to, že príslušný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení podľa § 14 OSP, t. j. ak je tu pochybnosť o nezaujatosti sudcov príslušného súdu. Pochybnosť o nezaujatosti sudcu môže byť uplatnená buď účastníkmi konania (§ 15a OSP), alebo samotným zákonným sudcom (§ 15 OSP).

V danom prípade, keďže sa teda sťažovateľka domáhala delegácie jej vecí na iné ako príslušné okresné sudy, t. j. domáhala sa odňatia jej vecí z prerokovania okresnými súdmi z dôvodu „*nutnosti a nie vhodnosti*“, t. j. z dôvodu, že sú tu pochybnosti o nezaujatosti sudcov jednotlivých okresných súdov, a keďže sudcovia týchto súdov sami svoju nezaujatosť nespochybnili (§ 15 OSP), okresné sudy a následne sa s tým stotožniac aj krajský súd, vyhodnotili skutočnosti uvádzané sťažovateľkou už v jej žalobách ako ňou uplatnenú námietku zaujatosti (§ 15a OSP), ktorej podanie podlieha poplatkovej povinnosti podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

V konkrétnych okolnostiach posudzovaných vecí sa odôvodnenia napádaných uznesení krajského súdu podľa názoru ústavného súdu javia ako zrozumiteľné a akceptovateľné. Krajský súd, ktorý tvrdenia uvádzané sťažovateľkou vyhodnotil tak, že v okolnostiach posudzovaných vecí išlo o námietku zaujatosti, vec ústavne

akceptovateľným spôsobom právne posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch, pretože miera interpretácie a aplikácie do úvahy prichádzajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevybočuje z limitov základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. dohovoru. Skutočnosť, že všeobecné sudy neakceptovali sťažovateľkinu interpretáciu dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ešte sama osebe nezakladá porušenie sťažovateľkou označených práv. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné to, či krajský súd ústavne súladným spôsobom interpretoval a aplikoval na veci vzťahujúce sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch.

Obdobne nie je žiadny dôvod na prehodnocovanie námietok sťažovateľky, ktoré súvisia s tým, že nemal byť vyrubený súdny poplatok za námietku zaujatosti v tom-ktorom prípade, pretože, ako už ústavný súd aj v minulosti konštatoval (napr. II. ÚS 124/2011), vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nemá automaticky za následok aj oslobodenie od súdneho poplatku za v tomto konaní vznesenú námietku zaujatosti, na čo v napádaných uzneseniach poukazoval aj samotný krajský súd.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky, podľa ktorých iné sudy rozhodovali v jej obdobných veciach odlišne od krajského súdu, ústavný súd poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva).

K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalcie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalcia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné tieto rozhodnutia hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu sú ústavne akceptovateľné a ich odôvodnenie je dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, neznamená, že došlo aj k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosti

sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodíť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu, základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľky ich aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnostiach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2015